

Warszawa, dn. 07.07.2022 r.

SZP.250.29.2022

**ZAWIADOMIENIE O WYBORZE NAJKORZYSTNIEJSZEJ
OFERTY I ODRZUCENIU**

Nazwa zamówienia: „Usługa kompleksowego opracowania i realizacji 27 filmów edukacyjnych i szkoleniowych”

Zamawiający Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie na podstawie art. 253 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm., dalej jako „ustawa”, lub „Pzp”) zawiadamia, że w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego została wybrana następująca oferta:

Video Record Niemirski Jacek
adres: ul. Wiktorska 10/18, 02-587 Warszawa
Cena brutto 492 000,00 zł

Szkoła Główna
Gospodarstwa
Wiejskiego w Warszawie

Instytut Nauk o
Żywieniu Człowieka

ul. Nowoursynowska 159
C
02-776 Warszawa
+48 22 59 370 10
inzc@sggw.edu.pl
www.sggw.edu.pl

Liczba punktów w kryterium doświadczenie zawodowe osoby skierowanej do realizacji zamówienia: 70 pkt/70 pkt możliwych. Liczba punktów w kryterium „Cena wykonania zamówienia”: 4,658 pkt/30 pkt możliwych. Łączna ilość punktów to 74,658.

Oferta firmy wymienionej powyżej jest ofertą najkorzystniejszą, na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w specyfikacji warunków zamówienia, spośród ofert niepodlegających odrzuceniu.

Zamawiający informuje jednocześnie o odrzuceniu następujących ofert:

1) **HIGHKEY SP. Z O.O.**
adres: ul. Mickiewicza 37/58, 01-625 Warszawa

Podstawą prawną odrzucenia oferty jest art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 Pzp.

Uzasadnienie faktyczne.

Zaoferowana przez ww. wykonawcę całkowita cena oferty jest niższa o ponad 30 % od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania.

„Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych.

Akronim: Junior - Edu-Żywienie (JEŻ)”

Zadanie finansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie Umowy nr MEiN/2022/DPI/96 z dnia 07.03.2022 r.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 224 ust. 2 pkt 1 ustawy, Zamawiający wezwał Wykonawcę do złożenia szczegółowych wyjaśnień, w tym złożenia dowodów, dotyczących wyliczenia ceny, w szczególności: elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny oferty, wraz z podaniem wszelkich dowodów i wyliczeń mających wpływ na wysokość zaoferowanej ceny.

W przedstawionych wyjaśnieniach należało uwzględnić elementy kalkulacji oferty, które mają istotny wpływ na wysokość ceny oferty oraz wpływają na możliwość wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez Zamawiającego w treści SWZ, w szczególności w zakresie, o którym mowa w art. 224 ust. 3 ustawy Pzp, w tym: wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków świadczenia usług, oryginalności usług świadczonych przez wykonawcę, wysokości założonej marży, zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, oraz zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego.

Zamawiający zaznaczył, iż obowiązek wykazania, że złożona oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny spoczywa na Wykonawcy.

W wyznaczonym przez Zamawiającego terminie Wykonawca złożył wyjaśnienia, które w ocenie Zamawiającego nie pozwalały na uznanie, iż Wykonawca skutecznie obalił domniemanie rażąco niskiej ceny, o którym mowa w art. 224 ust. 5 Pzp.

Na potwierdzenie wskazanych okoliczności Wykonawca nie przedstawił wyczerpującego i nie budzącego wątpliwości materiału dowodowego. Wykazane koszty w ofercie nie przedstawiają dowodów potwierdzających wysokość elementów cenotwórczych wyszczególnionych i przedstawionych przez Wykonawcę w tabeli „ogólne wyliczenie”. W szczególności Wykonawca nie przedstawił dowodów np. wyciągów z umów na potwierdzenie wynagrodzeń aktorów, statystów, honorariów ekipy. Wykonawca nie przedstawił również dowodów potwierdzających wysokość ponoszonych kosztów m.in. na sprzęt filmowy, obiekty zdjęciowe, prace graficzne, montaż czy udźwiękowienie.

Wykonawca wskazuje, iż oprócz sprzętu do produkcji (kamery, oświetlenie, dźwięk) posiada własne studio postprodukcyjne. Tej okoliczności również w należyty sposób nie udokumentował, lecz poprzestał na ogólnej, lakonicznej informacji. Wykonawca nie przedstawił żadnych dowodów potwierdzających posiadanie takiego sprzętu (brak faktur zakupu, brak dokumentów potwierdzających amortyzowanie sprzętu), lecz opiera się na własnych twierdzeniach. Wykonawca nie przedstawił także kosztów ogólnych, czy też administracyjnych prowadzonej działalności w rozłożeniu (proporcjonalnym) na wykonywane przez niego realizacje, a jak wynika ze złożonych wyjaśnień przez Wykonawcę, faktycznie ponosi chociażby koszty związane z utrzymaniem własnego studia postprodukcyjnego.

Wykonawca na stronie 3 powołuje się na bliżej niesprecyzowane rabaty od „rentali zajmujących się wypożyczaniem specjalistycznego sprzętu filmowego” i nie przedstawia na to żadnych dowodów jakiej wysokości są te rabaty.

Wykonawca przedstawił wyłącznie referencje od kontrahentów, które nie mogą być potraktowane jako dowód na okoliczność właściwego skalkulowania ceny ofertowej wskazanej w kalkulacji dołączonej do wyjaśnień.

„Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych.

Akronim: Junior - Edu-Żywienie (JEŻ)”

Zadanie finansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie Umowy nr MEiN/2022/DPI/96 z dnia 07.03.2022 r.

Wieloletnie doświadczenie jako właściwość wykonania oferty nie przekłada się nadzwyczajnie obniżenie ceny tego typu usług.

Wykonawca nie wykazał, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, a udzielone przez niego wyjaśnienia są lakoniczne, nie przedstawiają obiektywnych czynników oraz nie zostały poparte jakimikolwiek dowodami, wskazującymi na rynkowy charakter zaoferowanej ceny.

Krajowa Izba Odwoławcza i sądy okręgowe wielokrotnie podkreślały w swoich orzeczeniach, że wyjaśnienia składane w odpowiedzi na wezwanie do wyjaśnień rażąco niskiej ceny powinny być wyczerpujące i szczegółowe, odnoszące się do konkretnych okoliczności złożonej oferty, a także zawierać wskazanie konkretnych elementów mających wpływ na wysokość zaoferowanej ceny (por. wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z 7 listopada 2014 r., sygn. akt KIO 2185/14; wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie, sygn. akt I Ca 117/12; wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga, sygn. akt IV Ca 1299/09; wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach, sygn. akt XIX179/13).

Tym samym nie jest wystarczające złożenie wyjaśnień rażąco niskiej ceny wymieniających jedynie wysokość ponoszonych kosztów, bez udowodnienia prawidłowości ich ujęcia stosownymi, dołączonymi do wyjaśnień dowodami, jak to uczynił Wykonawca.

Wykonawca, wskazując elementy oferty mające wpływ na wysokość zaoferowanej ceny, oprócz ich wymienienia, musi wskazać również, w jakim stopniu specyficzne, dotyczące tylko tego wykonawcy okoliczności, wpłynęły na obniżenie ceny oferty, aż do poziomu wskazanego w kalkulacji.

Z tych też względów stwierdzić należy, iż wyjaśnienia Wykonawcy w żaden sposób nie dowodzą, że zaoferowana cena nie jest ceną rażąco niską.

Powyższe dyskwalifikuje wyjaśnienia ww. wykonawcy w kontekście art. 224 ust. 1 i ust. 2 ustawy oraz art. 224 ust. 6 Pzp w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp. W rezultacie oferta musi zostać odrzucona. Taka ocena znajduje potwierdzenie w orzecznictwie, zarówno Krajowej Izby Odwoławczej jak i Sądów Okręgowych.

W orzeczeniu z dnia 22 maja 2019 r. sygn. KIO 809/19 Krajowa Izba Odwoławcza negatywnie oceniła braki dowodowe w wyjaśnieniach dotyczących rażąco niskiej ceny. W sprawie która legła u podstaw tego wyroku, wykonawca nie ograniczył się do samych wyjaśnień i złożył wiele dokumentów na ich poparcie, wraz z kalkulacją ceny, niemniej Izba podkreśliła, że dowody muszą być adekwatne i przekonujące i nie mogą ograniczać się do ogólnikowego materiału. Ponadto Izba uznała za oczywisty fakt, że podmiot gospodarczy ponosi koszty wynagrodzenia pracowników biurowych, kadry zarządzającej, wyposażenia biura, amortyzacji, ubezpieczeń i innych niezwiązanych bezpośrednio z świadczeniem danej usługi. Zdaniem izby „Koszty te w odpowiedniej proporcji powinny być brane pod uwagę do skalkulowania ceny oferty, ponieważ bez ich poniesienia wykonawca nie jest w stanie prowadzić działalności”.

Warto również w tym miejscu przytoczyć wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 14 marca 2017 r. rozpatrującego skargę na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej (sygn. XXIII Ga 967/16), w którym sąd dokonał skrupulatnej analizy złożonych wyjaśnień w przedmiocie ceny. Sąd sporządził wręcz swoistą instrukcję jak

„Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych.

Akronim: Junior - Edu-Żywienie (JEŻ)”

Zadanie finansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie Umowy nr MEiN/2022/DPI/96 z dnia 07.03.2022 r.

powinny wyglądać wyjaśnienia rażąco niskiej ceny obrazując to na podanym niżej przykładzie:

„Do oceny czy oferta nie zawiera rażąco zaniżonego składnika jej ceny, tj. kosztów osobowych należało przedstawić dowody odnoszące się wyłącznie do tego konkretnego oferenta, w tym przypadku (...). Reasumując, jeśli Przystępujący po stronie Zamawiającego twierdził, że dana kategoria osób kosztuje Go łącznie określoną i wskazaną w wyjaśnieniach kwotę to należało to wykazać w następujący sposób (dane fikcyjne, aby nie naruszyć tajemnicy przedsiębiorstwa):

- Oferent twierdzi, że koszt całkowity np. specjalisty wynosi łącznie 10 000,00 zł (średnia pensja brutto + koszty pracodawcy + koszty dodatkowe);

- Twierdzi także, że takich specjalistów będzie potrzebował 10;

- W swych wyjaśnieniach powinien więc przedstawić dowody dotyczące wszystkich tych 10 osób (bez konieczności ujawniania ich danych osobowych) i po zsumowaniu łączne koszty powinny wynieść 100 000,00 zł. Kwoty mogą się różnić odnośnie poszczególnych specjalistów lecz łącznie powinny wynieść ww. kwotę;

- Po podzieleniu bowiem tej kwoty przez 10 (czyli wszystkich specjalistów, którzy mają uczestniczyć w realizacji zamówienia) pojawić się powinna średnia kwota w wysokości 10 000,00 zł/specjalista.

Takie zasady powinny dotyczyć wszystkich kategorii (poziomów zaawansowania) osób, które przedmiotowe zamówienie miało wykonywać. Sądu nie interesowały hipotetyczne czy też uśrednione koszty występujące na rynku lecz dokładne (co do grosza) koszty ówczesnego (....) (później już następcy prawnego), to bowiem ta spółka ubiegała się o zamówienie i przedstawiała Zamawiającemu wyjaśnienia odnośnie swojej ceny.

Przystępujący na żadnym etapie postępowania - w szczególności na etapie składania wyjaśnień tego nie uczynił. Nie przyjął takiej metody lecz ograniczył się wyłącznie do gołosłownych twierdzeń, że koszt całkowity dotyczący danej kategorii osób wynosi daną wartość, nic więcej. Jako jedyny argument wskazał, że takie wartości były podawane przez spółkę w innych postępowaniach. Ten sam argument był eksploatowany w postępowaniu skargowym.”

Sąd wywiódł również, iż:

„Zarzuty powierzchowności wyjaśnień można mnożyć. Dlaczego koszty inne, w tym koszty materiałowe wyniosły taką a nie inną wartość? Dlaczego ryzyko zostało oszacowane na taką a nie inną wartość, a zysk na inną? Nigdzie nie ma wyjaśnień, są tylko twierdzenia nie poparte żadnymi merytorycznymi argumentami. (....) wymieniała w wyjaśnieniach co rozumie pod pojęciem kosztów materiałowych w tym koszty utrzymania środowisk i następnie stwierdza, że łącznie te koszty wynoszą określoną wysokość. Czy wyjaśnia dlaczego taką a nie inną - w żadnym wypadku. Jedynie wskazuje, że koszty te podlegały optymalizacji w oparciu o szereg czynników. Zostały te czynniki wymienione lecz bez podania jakichkolwiek konkretów.”

Warszawski Sąd Okręgowy podobnie krytycznie podszedł do wyjaśnień dotyczących ceny w wyroku z dnia 30 maja 2018 r. (sygn. akt XXIII Ga 255/18). W nim podkreślił, że na wykonawcy ciąży obowiązek wykazania, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, a argumentacja co do jej realności musi opierać się na materiale dowodowym w sposób niezbity i wyczerpująco wykazującym słusność twierdzeń oferenta co do wysokości kosztów do poniesienia. W tym

„Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych.

Akronim: Junior - Edu-Żywienie (JEŻ)”

Zadanie finansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie Umowy nr MEiN/2022/DPI/96 z dnia 07.03.2022 r.

kontekście Sąd wytknął, że wykonawca „odnosi się wprawdzie ogólnikowo do kosztów osobowych, zarządzania, utrzymania systemu, etc, ale po pierwsze kosztów tych szczegółowo nie wyodrębnia, pozostając jedynie przy stwierdzeniu, że cenę danego elementu wkalkulowano w inny, uwzględniając stosowną marżę.”

Powyższy dorobek orzeczniczy został utrzymany także w obowiązującym stanie prawnym, gdzie chociażby w wyroku z dnia 27 lipca 2021 r. o sygn. KIO 2102/21 Krajowa Izba Odwoławcza wskazała, że sama kalkulacja ceny ofertowej bez wykazania dowodów nie jest wystarczająca do uznania, że zaoferowana cena nie jest rażąco niska. Stwierdzić zatem, trzeba że wykonawca nie sprostał ciężarowi dowodu, o którym mowa w art. 224 ust. 5 Pzp.

W świetle powyższego, oferta wykonawcy podlega odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 Pzp.

2) Luminaris Patrycja Dendor

adres: Wallenroda 32, 80-438 Gdańsk

Podstawą prawną odrzucenia oferty jest art. 226 ust. 1 pkt 6 Pzp.

Uzasadnienie faktyczne

Zamawiający określił w dokumentach zamówienia, że oferta powinna być złożona w postaci elektronicznej oraz podpisana kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym lub podpisem zaufanym pod rygorem nieważności. W wyniku dokonanej weryfikacji podpisu oferty za pomocą dostępnego oprogramowania do składania i weryfikacji podpisów elektronicznych nie wykryto żadnego ww. podpisu (dokument nie nosi znamion podpisanego elektronicznie).

Mając powyższe na uwadze uznać należy, iż oferta złożona bez opatrzenia jej kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym lub elektronicznym podpisem osobistym nie wywołuje żadnych skutków prawnych i podlega odrzuceniu.

3) MEDIALORD SP. Z O.O.

adres: ul. Przy Agorze 11B/28, 01-960 WARSZAWA

Podstawą prawną odrzucenia oferty jest art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 Pzp.

Uzasadnienie faktyczne.

Zaoferowana przez ww. wykonawcę całkowita cena oferty jest niższa o ponad 30 % od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług oraz o ponad 30 % od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i pkt 10 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm., dalej jako „ustawa”, lub „Pzp”).

Wartość oferty Wykonawcy ogółem, powiększona o podatek VAT wynosi 98 400,00 zł, co w porównaniu z szacunkową wartością zamówienia ustaloną przez Zamawiającego, powiększoną o podatek VAT wynoszącą 515 370,00 zł wskazuję, iż jest ona niższa o 80,91% od wartości szacunkowej zamówienia. Oferowana kwota brutto przez Wykonawcę

„Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych.

Akronim: Junior - Edu-Żywienie (JEŻ)”

Zadanie finansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie Umowy nr MEiN/2022/DPI/96 z dnia 07.03.2022 r.

stanowi jedynie 19,09% kwoty szacunkowej. Zamawiający odniósł również cenę oferty do średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert, która wynosi 288 419,49 zł brutto, co wskazuje, że cena oferty jest niższa o 65,88% od średniej arytmetycznej wszystkich ofert. Oferowana kwota brutto przez Wykonawcę stanowi 34,12% ww. kwoty średniej.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 224 ust. 2 pkt 1 ustawy, Zamawiający wezwał Wykonawcę do złożenia szczegółowych wyjaśnień, w tym złożenia dowodów, dotyczących wyliczenia ceny, w szczególności: elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny oferty, wraz z podaniem wszelkich dowodów i wyliczeń mających wpływ na wysokość zaoferowanej ceny.

W wyznaczonym przez Zamawiającego terminie Wykonawca złożył wyjaśnienia, które w ocenie Zamawiającego nie pozwalały na uznanie, iż Wykonawca skutecznie obalił domniemanie rażąco niskiej ceny, o którym mowa w art. 224 ust. 5 Pzp. Wprawdzie przedstawione wyjaśnienia zawierały „szczegółowy kosztorys”, z którego wynika zysk Wykonawcy, niemniej na potwierdzenie wskazanych okoliczności Wykonawca nie przedstawił wyczerpującego i nie budzącego wątpliwości materiału dowodowego, winien był udowodnić w złożonych wyjaśnieniach, że cena jaką zaproponował za realizację zamówienia nie jest rażąco niska i jest ceną rynkową. Zgodnie z art. 224 ust. 1 ustawy PZP, wyjaśnienia nie mogą być ograniczone do ogólnych stwierdzeń o doświadczeniu, organizacji pracy i osób skierowanych do realizacji zamówienia.

W przedstawionych wyjaśnieniach należało uwzględnić elementy kalkulacji oferty, które mają istotny wpływ na wysokość ceny oferty oraz wpływają na możliwość wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez Zamawiającego w treści SWZ, w szczególności w zakresie, o którym mowa w art. 224 ust. 3 ustawy Pzp, w tym: wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków świadczenia usług, oryginalności usług świadczonych przez wykonawcę, wysokości założonej marży, zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, oraz zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego.

Zamawiający zaznaczył, iż obowiązek wykazania, że złożona oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny spoczywa na Wykonawcy.

Wykazane koszty w ofercie nie przedstawiają dowodów potwierdzających wysokość elementów cenotwórczych wyszczególnionych i przedstawionych przez Wykonawcę w tabeli „szczegółowy kosztorys”. Wykonawca wskazuje, iż do realizacji zamówienia wyznaczy 6 osób. Wykonawca winien przedłożyć odpowiednie dowody, chociażby umowy o pracę, zlecenia, dzieło czy ewentualnych uzgodnień. Co więcej jeśli Wykonawca powołuje się na wieloletnią współpracę z pracownikami, niezmienną kadry, to okoliczności te powinny być również przez niego wykazane. Wykonawca powinien przykładowo przedłożyć informację kadrowe, współpracy czy zasad wynagradzania aby pokazać atrakcyjność oferty cenowej oraz przyjęty model zarządzania zasobem ludzkim. Dokumenty te mogą być udostępnione Zamawiającemu z odpowiednim zastrzeżeniem tajemnicy przedsiębiorstwa w celu weryfikacji prawdziwości twierdzeń Wykonawcy złożonych w wyjaśnieniach.

„Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych.

Akronim: Junior – Edu-Żywienie (JEŻ)”

Zadanie finansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie Umowy nr MEiN/2022/DPI/96 z dnia 07.03.2022 r.

Wieloletnie doświadczenie jako właściwość wykonania oferty nie przekłada się nadzwyczajne obniżenie ceny tego typu usług.

Wykonawca wskazuje, iż w swoich zasobach dysponuje profesjonalnym sprzętem do produkcji i postprodukcji (kamery, oświetlenie, dźwięk, dron) nie przedstawiając na to żadnych dowodów potwierdzających posiadanie takiego sprzętu (brak faktur zakupu, brak dokumentów potwierdzających zamortyzowanie sprzętu), opiera się jedynie na własnych twierdzeniach.

Wykonawca przedstawił wyłącznie referencje od kontrahentów, które nie mogą być potraktowane jako dowód na okoliczność właściwego skalkulowania ceny ofertowej wskazanej w kalkulacji dołączonej do wyjaśnień.

Wykonawca nie wykazał, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, a udzielone przez niego wyjaśnienia są lakoniczne, nie przedstawiają obiektywnych czynników oraz nie zostały poparte jakimikolwiek dowodami, wskazującymi na rynkowy charakter zaoferowanej ceny.

Krajowa Izba Odwoławcza i sądy okręgowe wielokrotnie podkreślały w swoich orzeczeniach, że wyjaśnienia składane w odpowiedzi na wezwanie do wyjaśnień rażąco niskiej ceny powinny być wyczerpujące i szczegółowe, odnoszące się do konkretnych okoliczności złożonej oferty, a także zawierać wskazanie konkretnych elementów mających wpływ na wysokość zaoferowanej ceny (por. wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z 7 listopada 2014 r., sygn. akt KIO 2185/14; wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie, sygn. akt I Ca 117/12; wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga, sygn. akt IV Ca 1299/09; wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach, sygn. akt XIX179/13).

Tym samym nie jest wystarczające złożenie wyjaśnień rażąco niskiej ceny wymieniających jedynie wysokość ponoszonych kosztów, bez udowodnienia prawidłowości ich ujęcia stosownymi, dołączonymi do wyjaśnień dowodami, jak to uczynił Wykonawca.

Wykonawca, wskazując elementy oferty mające wpływ na wysokość zaoferowanej ceny, oprócz ich wymienienia, musi wskazać również, w jakim stopniu specyficzne, dotyczące tylko tego wykonawcy okoliczności, wpłynęły na obniżenie ceny oferty, aż do poziomu wskazanego w kalkulacji.

Z tych też względów stwierdzić należy, iż wyjaśnienia Wykonawcy w żaden sposób nie dowodzą, że zaoferowana cena nie jest ceną rażąco niską.

Powyższe dyskwalifikuje wyjaśnienia ww. wykonawcy w kontekście art. 224 ust. 1 i ust. 2 ustawy oraz art. 224 ust. 6 Pzp w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp. W rezultacie oferta musi zostać odrzucona. Taka ocena znajduje potwierdzenie w orzecznictwie, zarówno Krajowej Izby Odwoławczej jak i Sądów Okręgowych.

W orzeczeniu z dnia 22 maja 2019 r. sygn. KIO 809/19 Krajowa Izba Odwoławcza negatywnie oceniła braki dowodowe w wyjaśnieniach dotyczących rażąco niskiej ceny. W sprawie która legła u podstaw tego wyroku, wykonawca nie ograniczył się do samych wyjaśnień i złożył wiele dokumentów na ich poparcie, wraz z kalkulacją ceny, niemniej Izba podkreśliła, że dowody muszą być adekwatne i przekonujące i nie mogą ograniczać się do ogólnikowego materiału. Ponadto Izba uznała za oczywisty fakt, że podmiot gospodarczy ponosi koszty wynagrodzenia pracowników biurowych, kadry zarządzającej, wyposażenia biura, amortyzacji, ubezpieczeń i innych niezwiązanych

„Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych.

Akronim: Junior - Edu-Żywienie (JEŻ)“

Zadanie finansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie Umowy nr MEiN/2022/DPI/96 z dnia 07.03.2022 r.

bezpośrednio z świadczeniem danej usługi. Zdaniem izby „Koszty te w odpowiedniej proporcji powinny być brane pod uwagę do skalkulowania ceny oferty, ponieważ bez ich poniesienia wykonawca nie jest w stanie prowadzić działalności”.

Warto również w tym miejscu przytoczyć wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 14 marca 2017 r. rozpatrującego skargę na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej (sygn. XXIII Ga 967/16), w którym sąd dokonał skrupulatnej analizy złożonych wyjaśnień w przedmiocie ceny. Sąd sporządził wręcz swoistą instrukcję jak powinny wyglądać wyjaśnienia rażąco niskiej ceny obrazując to na podanym niżej przykładzie:

„Do oceny czy oferta nie zawiera rażąco zaniżonego składnika jej ceny, tj. kosztów osobowych należało przedstawić dowody odnoszące się wyłącznie do tego konkretnego oferenta, w tym przypadku (...). Reasumując, jeśli Przystępujący po stronie Zamawiającego twierdził, że dana kategoria osób kosztuje Go łącznie określoną i wskazaną w wyjaśnieniach kwotę to należało to wykazać w następujący sposób (dane fikcyjne, aby nie naruszyć tajemnicy przedsiębiorstwa):

- Oferent twierdzi, że koszt całkowity np. specjalisty wynosi łącznie 10 000,00 zł (średnia pensja brutto + koszty pracodawcy + koszty dodatkowe);
- Twierdzi także, że takich specjalistów będzie potrzebował 10;
- W swych wyjaśnieniach powinien więc przedstawić dowody dotyczące wszystkich tych 10 osób (bez konieczności ujawniania ich danych osobowych) i po zsumowaniu łączne koszty powinny wynieść 100 000,00 zł. Kwoty mogą się różnić odnośnie poszczególnych specjalistów lecz łącznie powinny wynieść ww. kwotę;
- Po podzieleniu bowiem tej kwoty przez 10 (czyli wszystkich specjalistów, którzy mają uczestniczyć w realizacji zamówienia) pojawić się powinna średnia kwota w wysokości 10 000,00 zł/specjalista.

Takie zasady powinny dotyczyć wszystkich kategorii (poziomów zaawansowania) osób, które przedmiotowe zamówienie miało wykonywać. Sądu nie interesowały hipotetyczne czy też uśrednione koszty występujące na rynku lecz dokładne (co do grosza) koszty ówczesnego (....) (później już następcy prawnego), to bowiem ta spółka ubiegała się o zamówienie i przedstawiała Zamawiającemu wyjaśnienia odnośnie swojej ceny.

Przystępujący na żadnym etapie postępowania – w szczególności na etapie składania wyjaśnień tego nie uczynił. Nie przyjął takiej metody lecz ograniczył się wyłącznie do gołosłownych twierdzeń, że koszt całkowity dotyczący danej kategorii osób wynosi daną wartość, nic więcej. Jako jedyny argument wskazał, że takie wartości były podawane przez spółkę w innych postępowaniach. Ten sam argument był eksploatowany w postępowaniu skargowym.”

Sąd wywiódł również, iż:

„Zarzuty powierzchowności wyjaśnień można mnożyć. Dlaczego koszty inne, w tym koszty materiałowe wyniosły taką a nie inną wartość? Dlaczego ryzyko zostało oszacowane na taką a nie inną wartość, a zysk na inną? Nigdzie nie ma wyjaśnień, są tylko twierdzenia nie poparte żadnymi merytorycznymi argumentami. (....) wymieniała w wyjaśnieniach co rozumie pod pojęciem kosztów materiałowych w tym koszty utrzymania środowisk i następnie stwierdza, że łącznie te koszty wynoszą określoną wysokość. Czy wyjaśnia dlaczego taką a nie inną – w żadnym wypadku. Jedynie wskazuje, że koszty te podlegały

„Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych.

Akronim: Junior – Edu-Żywienie (JEŻ)”

Zadanie finansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie Umowy nr MEiN/2022/DPI/96 z dnia 07.03.2022 r.

optymalizacji w oparciu o szereg czynników. Zostały te czynniki wymienione lecz bez podania jakichkolwiek konkretów.”

Warszawski Sąd Okręgowy podobnie krytycznie podszedł do wyjaśnień dotyczących ceny w wyroku z dnia 30 maja 2018 r. (sygn. akt XXIII Ga 255/18). W nim podkreślił, że na wykonawcy ciąży obowiązek wykazania, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, a argumentacja co do jej realności musi opierać się na materiale dowodowym w sposób niezbity i wyczerpująco wykazującym słusność twierdzeń oferenta co do wysokości kosztów do poniesienia. W tym kontekście Sąd wytknął, że wykonawca „odnosi się wprawdzie ogólnikowo do kosztów osobowych, zarządzania, utrzymania systemu, etc, ale po pierwsze kosztów tych szczegółowo nie wyodrębnia, pozostając jedynie przy stwierdzeniu, że cenę danego elementu wkalkulowano w inny, uwzględniając stosowną marżę.”

Powyższy dorobek orzeczniczy został utrzymany także w obowiązującym stanie prawnym, gdzie chociażby w wyroku z dnia 27 lipca 2021 r. o sygn. KIO 2102/21 Krajowa Izba Odwoławcza wskazała, że sama kalkulacja ceny ofertowej bez wykazania dowodów nie jest wystarczająca do uznania, że zaoferowana cena nie jest rażąco niska. Stwierdzić zatem, trzeba że wykonawca nie sprostął ciężarowi dowodu, o którym mowa w art. 224 ust. 5 Pzp.

W świetle powyższego, oferta wykonawcy podlega odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 Pzp.

4) STUDIO SIERMIX SP. Z O.O. adres: Knapy 18, 98-360 Lututów

Podstawą prawną odrzucenia oferty jest art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 Pzp.

Uzasadnienie faktyczne.

Zaoferowana przez ww. wykonawcę całkowita cena oferty jest niższa o ponad 30 % od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług oraz o ponad 30 % od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i pkt 10 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm., dalej jako „ustawa”, lub „Pzp”).

Wartość oferty Wykonawcy ogółem, powiększona o podatek VAT wynosi 76 383,00 zł, co w porównaniu z szacunkową wartością zamówienia ustaloną przez Zamawiającego, powiększoną o podatek VAT wynoszącą 515 370,00 zł wskazuje, iż jest ona niższa o 85,18% od wartości szacunkowej zamówienia. Oferowana kwota brutto przez Wykonawcę stanowi jedynie 14,82% kwoty szacunkowej. Zamawiający odniósł również cenę oferty do średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert, która wynosi 288 419,49 zł brutto, co wskazuje, że cena oferty jest niższa o 73,52% od średniej arytmetycznej wszystkich ofert. Oferowana kwota brutto przez Wykonawcę stanowi 26,48% ww. kwoty średniej.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 224 ust. 2 pkt 1 ustawy, Zamawiający wezwał Wykonawcę do złożenia szczegółowych

„Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych.

Akronim: Junior - Edu-Żywienie (JEŻ)”

Zadanie finansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie Umowy nr MEiN/2022/DPI/96 z dnia 07.03.2022 r.

wyjaśnień, w tym złożenia dowodów, dotyczących wyliczenia ceny, w szczególności: elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny oferty, wraz z podaniem wszelkich dowodów i wyliczeń mających wpływ na wysokość zaoferowanej ceny.

W przedstawionych wyjaśnieniach należało uwzględnić elementy kalkulacji oferty, które mają istotny wpływ na wysokość ceny oferty oraz wpływają na możliwość wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez Zamawiającego w treści SWZ, w szczególności w zakresie, o którym mowa w art. 224 ust. 3 ustawy Pzp, w tym: wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków świadczenia usług, oryginalności usług świadczonych przez wykonawcę, wysokości założonej marży, zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, oraz zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego.

Zamawiający zaznaczył, iż obowiązek wykazania, że złożona oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny spoczywa na Wykonawcy.

W wyznaczonym przez Zamawiającego terminie Wykonawca złożył wyjaśnienia, które w ocenie Zamawiającego nie pozwalały na uznanie, iż Wykonawca skutecznie obalił domniemanie rażąco niskiej ceny, o którym mowa w art. 224 ust. 5 Pzp. W szczególności przedstawiona przez Wykonawcę kalkulacja „szczegółowy cennik”, w której Wykonawca wykazał koszty nie ma odzwierciedlenia w dowodach. Wykonawca nie przedstawił żadnych dowodów potwierdzających posiadanie sprzętu do realizacji zamówienia (brak faktur zakupu, brak dokumentów potwierdzających zamortyzowanie sprzętu) jak i nie wykazał kosztów jego ewentualnego wypożyczenia.

Wykonawca nie przedstawił także kosztów ogólnych, czy też administracyjnych prowadzonej działalności w rozłożeniu (proporcjonalnym) na wykonywane przez niego realizacje. Z tych też względów stwierdzić należy, iż wyjaśnienia Wykonawcy w żaden sposób nie dowodzą, że zaoferowana cena nie jest ceną rażąco niską.

Zakładając racjonalność Wykonawcy oraz jego dążenie do osiągnięcia zysku i rentowności przedsiębiorstwa trudno uznać, że zaproponowana cena ofertowa została skalkulowana na odpowiednim poziomie umożliwiającym prawidłową realizację zamówienia.

Powyższe dyskwalifikuje wyjaśnienia ww. wykonawcy w kontekście art. 224 ust. 1 i ust. 2 ustawy oraz art. 224 ust. 6 Pzp w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp. W rezultacie oferta musi zostać odrzucona.

Taka ocena znajduje potwierdzenie w orzecznictwie, zarówno Krajowej Izby Odwoławczej jak i Sądów Okręgowych.

W orzeczeniu z dnia 22 maja 2019 r. sygn. KIO 809/19 Krajowa Izba Odwoławcza negatywnie oceniła braki dowodowe w wyjaśnieniach dotyczących rażąco niskiej ceny. W sprawie która legła u podstaw tego wyroku, wykonawca nie ograniczył się do samych wyjaśnień i złożył wiele dokumentów na ich poparcie, wraz z kalkulacją ceny, niemniej Izba podkreśliła, że dowody muszą być adekwatne i przekonujące i nie mogą ograniczać się do ogólnikowego materiału.

„Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych.

Akronim: Junior – Edu-Żywienie (JEŻ)”

Zadanie finansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie Umowy nr MEiN/2022/DPI/96 z dnia 07.03.2022 r.

Ponadto Izba uznała za oczywisty fakt, że podmiot gospodarczy ponosi koszty wynagrodzenia pracowników biurowych, kadry zarządzającej, wyposażenia biura, amortyzacji, ubezpieczeń i innych niezwiązanych bezpośrednio z świadczeniem danej usługi. Zdaniem izby „Koszty te w odpowiedniej proporcji powinny być brane pod uwagę do skalkulowania ceny oferty, ponieważ bez ich poniesienia wykonawca nie jest w stanie prowadzić działalności”.

Warto również w tym miejscu przytoczyć wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 14 marca 2017 r. rozpatrującego skargę na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej (sygn. XXIII Ga 967/16), w którym sąd dokonał skrupulatnej analizy złożonych wyjaśnień w przedmiocie ceny. Sąd sporządził wręcz swoistą instrukcję jak powinny wyglądać wyjaśnienia rażąco niskiej ceny obrazując to na podanym niżej przykładzie:

„Do oceny czy oferta nie zawiera rażąco zaniżonego składnika jej ceny, tj. kosztów osobowych należało przedstawić dowody odnoszące się wyłącznie do tego konkretnego oferenta, w tym przypadku (...). Reasumując, jeśli Przystępujący po stronie Zamawiającego twierdził, że dana kategoria osób kosztuje Go łącznie określoną i wskazaną w wyjaśnieniach kwotę to należało to wykazać w następujący sposób (dane fikcyjne, aby nie naruszyć tajemnicy przedsiębiorstwa):

- Oferent twierdzi, że koszt całkowity np. specjalisty wynosi łącznie 10 000,00 zł (średnia pensja brutto + koszty pracodawcy + koszty dodatkowe);
- Twierdzi także, że takich specjalistów będzie potrzebował 10;
- W swych wyjaśnieniach powinien więc przedstawić dowody dotyczące wszystkich tych 10 osób (bez konieczności ujawniania ich danych osobowych) i po zsumowaniu łączne koszty powinny wynieść 100 000,00 zł. Kwoty mogą się różnić odnośnie poszczególnych specjalistów lecz łącznie powinny wynieść ww. kwotę;
- Po podzieleniu bowiem tej kwoty przez 10 (czyli wszystkich specjalistów, którzy mają uczestniczyć w realizacji zamówienia) pojawić się powinna średnia kwota w wysokości 10 000,00 zł/specjalista.

Takie zasady powinny dotyczyć wszystkich kategorii (poziomów zaawansowania) osób, które przedmiotowe zamówienie miało wykonywać. Sądu nie interesowały hipotetyczne czy też uśrednione koszty występujące na rynku lecz dokładne (co do grosza) koszty ówczesnego (....) (później już następcy prawnego), to bowiem ta spółka ubiegała się o zamówienie i przedstawiała Zamawiającemu wyjaśnienia odnośnie swojej ceny.

Przystępujący na żadnym etapie postępowania – w szczególności na etapie składania wyjaśnień tego nie uczynił. Nie przyjął takiej metody lecz ograniczył się wyłącznie do głośłownych twierdzeń, że koszt całkowity dotyczący danej kategorii osób wynosi daną wartość, nic więcej. Jako jedyny argument wskazał, że takie wartości były podawane przez spółkę w innych postępowaniach. Ten sam argument był eksploatowany w postępowaniu skargowym.”

Sąd wywiódł również, iż:

„Zarzuty powierzchowności wyjaśnień można mnożyć. Dlaczego koszty inne, w tym koszty materiałowe wyniosły taką a nie inną wartość? Dlaczego ryzyko zostało oszacowane na taką a nie inną wartość, a zysk na inną? Nigdzie nie ma wyjaśnień, są tylko twierdzenia nie poparte żadnymi merytorycznymi argumentami. (....) wymieniała w wyjaśnieniach co rozumie pod pojęciem kosztów materiałowych w tym

„Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych.

Akronim: Junior – Edu-Żywienie (JEŻ)”

Zadanie finansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie Umowy nr MEiN/2022/DPI/96 z dnia 07.03.2022 r.

koszty utrzymania środowisk i następnie stwierdza, że łącznie te koszty wynoszą określoną wysokość. Czy wyjaśnia dlaczego taką a nie inną – w żadnym wypadku. Jedynie wskazuje, że koszty te podlegały optymalizacji w oparciu o szereg czynników. Zostały te czynniki wymienione lecz bez podania jakichkolwiek konkretów.”

Warszawski Sąd Okręgowy podobnie krytycznie podszedł do wyjaśnień dotyczących ceny w wyroku z dnia 30 maja 2018 r. (sygn. akt XXIII Ga 255/18). W nim podkreślił, że na wykonawcy ciąży obowiązek wykazania, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, a argumentacja co do jej realności musi opierać się na materiale dowodowym w sposób niezbity i wyczerpująco wykazującym słuszność twierdzeń oferenta co do wysokości kosztów do poniesienia. W tym kontekście Sąd wytknął, że wykonawca „odnosi się wprawdzie ogólnikowo do kosztów osobowych, zarządzania, utrzymania systemu, etc, ale po pierwsze kosztów tych szczegółowo nie wyodrębnia, pozostając jedynie przy stwierdzeniu, że cenę danego elementu wkalkulowano w inny, uwzględniając stosowną marżę.”

Powyższy dorobek orzeczniczy został utrzymany także w obowiązującym stanie prawnym, gdzie chociażby w wyroku z dnia 27 lipca 2021 r. o sygn. KIO 2102/21 Krajowa Izba Odwoławcza wskazała, że sama kalkulacja ceny ofertowej bez wykazania dowodów nie jest wystarczająca do uznania, że zaoferowana cena nie jest rażąco niska. Stwierdzić zatem, trzeba że wykonawca nie sprostał ciężarowi dowodu, o którym mowa w art. 224 ust. 5 Pzp.

W świetle powyższego, oferta wykonawcy podlega odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 Pzp.

Prof. dr hab. inż. Tomasz Okruszko
Prorektor ds. nauki
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/